

Popularnonaukowe streszczenie projektu

Obecność kapitału chińskiego w Afryce często prezentowana jest jako przejaw realizacji chińskiej wersji neokolonializmu (sinokolonializmu), jako promocja alternatywnych wobec proponowanych przez Zachód modeli rozwoju, lub jako nowy wyraz kooperacji pomiędzy państwami Globalnego Południa (South – South co-operation). Teoretyczne i praktyczne wymiary ekspansji Chin w Afryce są jednym z najważniejszych zagadnień we współczesnej afrykanistyce. Faktem jest, iż zdecydowana większość kapitału chińskiego lokowana jest w inwestycje w branżę wydobywczej i w projekty infrastrukturalne, jednakże, co dość zaskakujące, niezwykle mało uwagi poświęca się w dyskursie akademickim niebezpośrednim skutkom zaangażowania inwestycyjnego Państwa Środka w Afryce Subsaharyjskiej. Ambicją członków zespołu badawczego jest wypełnienie tej luki. Celem międzydziedzinowego zespołu badawczego jest omówienie i analiza efektów spillover (rozlewania) związanych z transferem wiedzy i technologii oraz międzysektorowego przyciągania chińskich inwestycji w Afryce Subsaharyjskiej.

W projekcie szczególna uwaga poświęcona zostanie Zambii i Angoli. Państwa te wyróżniają się na tle regionu pod względem obecności chińskiego kapitału i intensywności współpracy gospodarczej z Chinami. Jednocześnie, zarówno w Zambii jak i Angoli, polityczne, społeczne i gospodarcze efekty chińskich bezpośrednich inwestycji zagranicznych są najbardziej widoczne. Badania będą miały charakter międzydziedzinowy, zaś w skład zespołu badawczego oprócz ekonomistów, wejdą socjolog oraz reprezentant nauk politycznych. Należy również podkreślić fakt współpracy z University of St Andrews i prof. Ianem Taylorem – uznawanym powszechnie za jednego z najwybitniejszych w świecie naukowców zajmujących się ekonomią polityczną stosunków międzynarodowych w Afryce, a także badaczami z University of Zambia. Ambicją zespołu badawczego jest zweryfikowanie hipotezy, według której efekty spillover chińskich inwestycji w gospodarkach afrykańskich są marginalne. Jednocześnie formułuje się hipotezę, że napływ inwestycji chińskich do sektora wydobywczego prowadzi do międzysektorowego efektu przyciągania.

Wśród głównych metod i technik badawczych wykorzystanych w pracy najważniejsze będą: analiza piśmiennictwa, analiza makroekonomiczna, metoda statystyki powszechnej, analiza komparatywna oraz *data mining*, analiza historyczna, analiza politologiczna, zaś wśród głównych technik badawczych używanych podczas wizyt studyjnych wymienić należy: obserwację oraz wywiady pogłębione. Ze względu na powszechnie kontestowaną jakość danych statystycznych z Afryki, wykonawcy będą weryfikować uzyskiwane dane poprzez ich triangulację. Istotnym komponentem będą badania ankietowe prowadzone wśród rodzimych firm afrykańskich, będących potencjalnymi beneficjentami efektów rozlewania.

Jak pokazuje praktyka, tworzenie rzetelnych opracowań naukowych poświęconych Afryce Subsaharyjskiej, które znalazłyby uznanie w najlepszych światowych wydawnictwach, nie jest możliwe bez wizyt studyjnych na kontynencie afrykańskim. Wynika to głównie z faktu, iż w literaturze przedmiotu poświęconej relacjom sino-afrykańskim funkcjonuje bardzo wiele mitów i uproszczeń, które są powielane przez kolejnych autorów. Ambicją zespołu badawczego jest stworzenie opracowania nowatorskiego, opartego na danych źródłowych zebranych w Angoli i Zambii, które będzie nowym punktem referencyjnym w dyskursie.